

сили / служби. З 1998 року Група експертів Інтерполу по боротьбі з корупцією надає підтримку Програмі по боротьбі з корупцією з її експертними знаннями і рекомендаціями. До складу цієї групи входять поважні члени правоохоронних органів, а також високопоставлені представники міжнародної спільноти, що займаються боротьбою з корупцією. Використовуючи Генеральну Асамблею Інтерполу, Група експертів Інтерполу по боротьбі з корупцією надає державам-членам Інтерполу основи для боротьби з корупцією, сформулювавши стратегію боротьби з корупцією. Ця стратегія завершилася пропозицією «Глобальних стандартів боротьби з корупцією в поліцейських силах / службах».

Ці «стандарты» були добре сприйняті міжнародною спільнотою правоохоронних органів і відзначають початок активного підходу до боротьби з цим злочином. У всьому світі чесні поліцейські будуть дискредитовані діями корумпованих колег-колег. Їх здатність належним чином обслуговувати своїх громадян погіршується через корумповані поліцейські системи. У країнах, де демократичні принципи і верховенство закону слабкі, корупційна практика, така як рекет, хабарі і змова між поліцією і організованою злочинністю, набагато більш плідна. Навіть в країнах з верховенством закону реальність полягає в тому, що корупція продовжує відбуватися в поліцейських службах. Є дебати про те, що лежить в основі корупції, але незалежно від причини корупція є абсолютно неприйнятною в поліції, установі, яка існує для захисту своєї громадськості і є виконавцем верховенства закону.

*Науковий консультант***КальченкоТ.М.**

УДК 351.74:343.35

**Чистікова С.О.**

*Харківський національний університет внутрішніх справ*

### **Запобігання та протидія корупції в поліції**

Проблема корупції в уряді та управлінні державою сьогодні є актуальною і має глобальний та системний характер. Корупція є прямою загрозою національній безпеці, що ускладнює розвиток демократії та громадянського суспільства країн. Слід також підкреслити, що корупція в правоохоронній системі сприяє розвитку організованої злочинності, а також негативно впливає на розвиток правових реформ.

Рівень корупції в правоохоронних органах зростає з кожним роком. У 2015 році були порушені кримінальні справи проти двохсот

шестидесяти поліцейських та восьми суддів, а протягом тільки дев'яти місяців 2016 року були пред'явлені обвинувачення чотирьохсот п'ятдесяти правоохоронцям та шістнадцяти професійним суддям.

Антикорупційні заходи в зарубіжних країнах в переважній більшості схожі. Це пояснюється процесом інтеграції законодавства, активною міжурядовою координацією заходів протидії корупції.

Цілісність поліції, як і будь-якого іншого органу, вимагає формулювання правила та створення системи стимулювання дотримання та санкцій за порушення цього правила. Підбиваючи підсумки міжнародного досвіду, слід виділити такі заходи щодо запобігання та протидії корупції в поліції:

1. розвиток неформальних етичних норм, які виключають корупційну поведінку;
2. формалізація антикорупційних вимог;
3. створення матеріальних стимулів для поліцейських, які не допускають корупції;
4. встановлення санкцій для корупційних поліцейських.

Затверджена низка наказів міністра внутрішніх справ Словаччини та президента Словацької поліції, в яких є перелік дій, що заборонені поліцейським.

В Німеччині було прийнято антикорупційний кодекс. Він чітко визначає ті напрямки діяльності поліції, де існує високий ризик корупції, наведені особливості корупційної поведінки та визначено порядок дій у разі спокуси до вчинення корупційного діяння.

В Сполучених Штатах в правилах про корупцію в поліції визначення та дотримання професійних стандартів: кожен поліцейський зобов'язаний дотримуватися кодексу професійної етики. В Сполучених Штатах та Великобританії мережа громадських об'єднань, яка має повноваження контролювати розслідування корупційних дій у поліції.

Необхідно звернути увагу на досвід Міністерства внутрішніх справ Болгарії, який створив гарячу лінію для скарг на корупційні дії серед співробітників цього відділу, крім того двічі на місяць приймають громадян, які хочуть подати скарги або висловити підозру стосовно працівника міністерства.

Одним з елементів запобігання корупції в канадській поліції є проведення спеціальних психофізіологічних досліджень - проходження тесту на поліграфі.

У Білорусі було створено Головне управління внутрішньої безпеки Міністерства внутрішніх справ.

Проаналізований досвід зарубіжних країн у запобіганні та протидії корупції серед поліцейських може стати провідним чинником реформування Національної поліції в Україні та здійснення антикорупційних заходів в державі.

Було визнано, що доцільно застосовувати законні організаційні заходи для забезпечення внутрішньої безпеки органів поліції, які вони встановили в інших країнах, зокрема щодо прийняття загальних стандартів боротьби з корупцією в поліції та формування державної антикорупційної стратегії.

*Науковий консультант Савчук Т.І.*

УДК 343.9:343.35(48+931)

***Шліхта Ю.Ю.***

*Харківський національний університет внутрішніх справ*

### **Антикорупційна політика найменш корумпованих країн світу**

Корупція – складне соціальне, політичне та економічне явище, яке зачіпає всі країни. Корупція підриває демократичні інститути, уповільнює економічний розвиток та сприяє нестабільності. Тим не менш, існує низка країн, де корупція знаходиться на дуже низькому рівні. Нова Зеландія, Данія, Фінляндія та Швеція регулярно займають лідируючі позиції в рейтингу найменш корумпованих країн світу за індексом сприйняття корупції. Ці країни поділяють загальний набір характеристик, які зазвичай співвідносяться з нижчим рівнем корупції.

Вважається, що поряд з ефективним законодавством, боротьба з корупцією передбачає участь громадськості та механізми прозорості. Недавні дослідження показують, що в країнах з розвинутою демократією свобода преси позитивно співвідноситься з контролем корупції. Всі ці країни – Фінляндія, Данія, Швеція та Нова Зеландія – мають високий ВВП на душу населення; показники грамотності досягають близько 100%; пріоритетна увага приділяється, наприклад, таким правам людини як гендерна рівність, інформаційна свобода, безпека та інші економічні, соціальні та культурні права.

Найменш корумповані країни, як правило, мають давні традиції державної відкритості, громадянської активності та соціальної довіри в поєднанні з механізмом прозорості та відповідальності, що дозволяє громадянам контролювати своїх політиків та тримати їх відповідальними за свої дії та рішення.

Існує три стратегічні напрямки, загальні для всіх цих країн: